

Pandemide imzalar dijitalde atıldı

Pandemiyi birlikte iş sürekliliğini destekleyen birçok dijital çözüme talep arttı. Şirketler ve bireyler imzalarını dijital ortama taşıdı. Pandemiden önceki son verilerle 2021'in ilk çeyrek verileri kıyaslandığında e-imza sayısında yüzde 21,6'lık artış görüldü. Peki e-ticaret yapacak KOBİ'ler e-imzayı ne kadar biliyor?

SELENAY YAĞCI
selenay.yagci@dunya.com

Türkiye'de son birkaç yıldır kağıt belgelerin yerini dijital çözümler alıyor. Hem yasal zorunluluklar hem de dijitalleşme isteğiyle birlikte şirketler, sektör sektör e-dönüşüme geçiyor. Pandemi döneminde bu eğilimin hızlandığı rahatlıkla söylenebilir. Geçen yıldan bu yana iş sürekliliğini destekleyen birçok dijital çözüme talep arttı. Bunlardan biri de elektronik imza oldu. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından açıklanan 2021 yılı birinci çeyrek verilerine göre, e-imza sayısı 4 milyon 788 bini, mobil imza sayısı ise 706 bini aştı. Toplamda 5 milyon 494 bin 694 elektronik sertifika oluşturuldu. Geçen yılın dördüncü çeyreğine oranla e-imza sayısında yüzde 1,7, mobil imza sertifikası sayısında ise yüzde 2,8 yükseliş gerçekleşti. Salgının da etkisiyle dijital imzalara olan ilgide büyük bir artış yaşadığımız bu rakamlardan da görülebiliyoruz.

Salgından önce BTK tarafından yayımlanan 2019'un son çeyrek verilerine göre, e-imza sayısı 3 milyon 935 bin 693, mobil imza sayısı ise 618 bin 186 idi. Pandemi öncesi son verilerle 2021'in ilk çeyrek verileri kıyaslandığında e-imza sayısında yüzde 21,6'lık artış görüldü. Mobil imzadaki artış oranı ise 14,2 olarak gerçekleşti.

Aslında Türkiye'de e-dönüşüm sektörü, ilk olarak 2005 yılında ilgili kanun ve mevzuatın onaylanmasının ardından e-imza ile start aldı. Yasal olarak ıslak imza ile bire bir aynı geçerliliğe sahip bu uygulama ile sözleşmeler, evraklar dijital olarak imzalanmaya başlandı. Özellikle yakın bir dönemde zorunlu çipli kimlik kartı yani e-kimlik geçişini tamamlanmasıyla tüm bireyler için çipli kimlik kartları üzerine e-imza yükleyebilecek ve e-imza kullanımı yüz yüze yapılan işlemlerde daha ıslak imzalarını yerine geçebilecek. E-imza, ıslak imza gibi yasal olarak geçerli kabul edilebilir. Fakat, uzaktan iş yapmayı mümkün kılarken, kağıt kullanımı ve kargo işlemlerini ortadan kaldırarak şirketle-

e-İmza nedir?

Dünya hızla dijitalleşirken, günlük yaşamda ve iş dünyasında ıslak imza kadar geçerli olan bir sisteme ihtiyaç duyuldu. Bireyler dijital ortamda yaptıkları işlemleri e-imza ile yapmaya başladı. Özüde elektronik veri olan e-imza, kimlik doğrulama amacıyla kullanılıyor. 5070 Sayılı "Elektronik İmza Kanunu" uyarınca e-imza ile imzalanan bir verinin kimin tarafından imzalandığı ve güvenliliği teyit edilirken, aynı zamanda ilgili elektronik belginin bütünlüğünün bozulmadığı da garanti edilmiş oluyor. Yani e-imza, belginin doğruluğunu onaylıyor, yapılan işlemlere hukuksal geçerlilik sağlıyor. e-imza ya OSS, KPSS, LES, pasaport başvuru, e-imza ile uyumlu tüm kamu sistemlerinde sosyal güvenlik uygulamalarında, sağlık uygulamalarında (hastaneler, eczaneler), vergi ödemelerinde, Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) gönderiminde, sigortalılık işlemlerinde, e-sözleşmelerde, e-sipariş gibi birçok farklı alanlarda ihtiyaç duyuluyor.

e-İmza nasıl alınır?

e-İmza başvurusu için, başvuru sırasında bireysel olarak e-imza almak isteyen kişiler arasında T.C. kimlik numarasının net şekilde görülebildiği nüfus cüzdanı, pasaport veya sürücü belgesi gibi fotoğraflı olarak geçerli bir kimlik belgesinin aslını bulundurmaması gerekiyor. Ayrıca başvuru esnasında başvuru belgesi ile Nitelikli Elektronik Sertifika Taahhütnamesi'nin imzalanması da gerekli. Kurumsal olarak e-imza almak isteyenler için ise NES Taahhütnamesi ve başvuru formu haricinde; Ticaret Sicil Memurluğundan son 6 ay içinde alınmış faaliyet belgesinin aslını, başvuru yapıp gerçek kişinin T.C. kimlik numarasının net şekilde görülebildiği nüfus cüzdanı, pasaport veya sürücü belgesi gibi fotoğraflı olarak geçerli bir kimlik belgesinin aslını, ilgili kurumun noter onaylı imza sirkülinin fotokopisini yanlarında bulundurmaması gerekiyor. Sonrasında e-imzayı çalıştırmak için e-imza ile birlikte verilen USB Token bilgisayara kurulmalı.

rin ve bireylerin karbon ayak izini düşürüyor.

En büyük avantaj zaman tasarrufu

Olcay Yıldız

TÜBİSAD Genel Müdürü Olcay Yıldız, Türkiye'de yapılan araştırmalara göre iş dünyasında normalde ortalama olarak 3 iş günü zaman alan e-imza süreçlerinin, e-imza ile 1 saate kadar indiğini dile getiriyor. Olcay Yıldız, özellikle şirketlerde birçok işlem için imzasına ihtiyaç duyan müdürlere ulaşılmadığı dönemlerde e-imza sayesinde işlerin vakit kaybetmeden yürütülebildiğini ifade ediyor. E-imzanın çok ciddi zaman tasarrufu sağladığını vurgulayan Yıldız, "Örneğin e-devlet üzerinden ikametgâh değişikliği için e-imza isteniyor, bu olmadığında nüfus müdürlüklerine

gitmek gerekiyor. Salgının yaşanmadığı 2 yıl yaklaşılan süreçte şirketlerin evden çalıştığı düşünülüğünde, çözümümüz Türkçe e-imza insanların imdadına yetişiyor. Evlenme, boşanma, tapu işlemleri gibi özel birkaç işlem dışında e-imza her türlü işlem için yasal olarak geçerli kabul ediliyor. E-imza ile imzalanmış bir evrakın daha sonra değiştirilmesi mümkün değil" dedi.

Geçerli olmayan imzalar

anında tespit edilebiliyor. E-imza hizmetinin dışında Türkiye'de KOBİ ve büyük şirketler için imza doğrulama çözümleri sunduklarını da vurgulayan Yıldız şu bilgileri veriyor: "Bu çözümler sadece kısa dönem değil uzun dönem imzalamaya imkan da sağlar ve birden fazla kişinin aynı dokümana uzun dönem imzalamasına imkan da mümkün oluyor. E-imza atmak kadar e-imza doğrulama da önemli bir hizmet. Fiziksel dünyada bir imzamızın geçerli olup olmadığını anlamak için imza sirkülinin bakıp imzayı karşılaştırmak gerekiyor.

E-imza atıldığında da atılan imzamızın geçerli olup olmadığını imza sunucularına sorulması ve imzamızın doğrulanması gerekiyor. E-imza bu anlamda bir güven katmanı da sağlıyor, gözle yapılan imza kontrolünde sahte imzaların tespiti için çoğu zaman bir uzmanın bilgisine başvurulması gerekiyor, oysa e-imza'da geçerli olmayan imzalar anında tespit edilebiliyor."

E-imza kullanım oranı yükseldi

TÜBİSAD Yönetim Kurulu Üyesi ve e-ticaret Komisyonu Başkanı Burak Ertaş ise şunları anlattı: "İnternet üzerinden alışveriş Türkiye'de birçok tüketici tarafından hala güvensiz olarak değerlendirilebiliyor. Böyle bakıldığında, ödeme hizmeti sağlayıcılar güvenlik, kolaylık ve hız alanlarında e-ticaret faaliyetlerine önemli katkılar sağlıyor. Son yıllarda özellikle dijital dönüşümün hızlanması ve yeni nesil teknolojilerin daha yaygın şekilde kullanılması, e-imza kullanım oranında da yükseltilmiş durumda. İpso'sun araştırmasına göre e-imza-

Burak Ertaş

Burak Ertaş

nın en çok e-devlet uygulamalarında, ardından ise kamu projelerinde kullanıldığını ortaya koyuyor. E-imza iş süreçlerini hızlandırırken, zaman kaybını ve kağıt ile yürütülen süreçlerde oluşan maliyetleri de ortadan kaldırıyor. Bilgi sektörü e-ticaret faaliyeti bulunan işletmelere birçok altyapı sistemi için entegrasyon yazılımı ve hizmetini sunuyor. KOBİ dijital kabiliyetlerinin artırılmasında önemli rol oynayan entegreörler e-ticaret faaliyetlerinin daha hızlı ve yakın olarak yürütülmesine katkı sağlayan etkin oyuncuları oluyor. E-ticaret faaliyetleri bulunan işletmeler kurumsal kaynak planlaması (ERP), müşteri ilişkileri yönetimi (CRM), ödeme hizmetleri, lojistik/taahhüt, güvenlik ve pazarlama araçları, e-fatura

ve imza gibi birçok teknolojiyi altyapı kullanıyor. Bu altyapılar KOBİ'lerin ve e-ticaret ekosisteminin dijital kabiliyetlerini artırılmasında önemli rol oynuyor, faaliyetlerini daha hızlı ve yakın olarak yürütülmesine katkı sağlıyor. Bu anlamda, elektronik ortamda oluşturulan dokümanların imzalanmasında kullanılan ve elektronik işlemlerdeki kişileri ve bilgileri garantileyen e-imza da şüphesiz etkin bir araç olarak karşımıza çıkıyor. E-dönüşüm geleneksel yöntemlerle yürütülmesi gereken işlemleri hızlandıran ve müşteri ilişkileri yönetimi (CRM), ödeme hizmetleri, lojistik/taahhüt, güvenlik ve pazarlama araçları, e-fatura

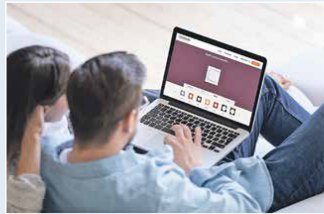
e-ticaret dünyasından...

■ 35 YAŞ VE ÜZERE KULLANICILARIN SAYISI 2,2 KAT ARTTI

İncehesap.com, 2021'in ilk 6 ayında tüketici elektroniği alışveriş trendlerini açıkladı. Araştırma sonuçlarına göre, 2020-2021 ilk 6 aylık dönem kıyaslandığında, kadın ziyaretçilerin sayısı yüzde 53 arttı. 35 yaş ve üzeri kullanıcıların sayısı 2,2 kat yükseldi. 35 yaş ve üzerindeki kullanıcıların çok ziyaret ettiği 5 kategori, sırasıyla hazır bilgisayar sistemleri, ekran kartları, klavyeler, cep telefonları ve notebooklar oldu. Kadınların en çok ziyaret ettiği 5 kategori ise sırasıyla hazır bilgisayar sistemleri, klavyeler, ekran kartları, kulaklıklar ve cep telefonları oldu. 2021'in ilk 6 aylık döneminde, bir günde gerçekleşen en yüksek ciro 3,4 milyon lira seviyesine değindi. Bir günde gerçekleşen ürün satış adedi 4 bin seviyesine seyrretti. Toplamda ise, 250 binden fazla ürün satış gerçekleştirildi.

■ GÜNSAN'DA E-TİCARET SATIŞLARI %40 ARTTI

Alçak geniml tesisat ekipmanları sektörü şirketlerinden biri olan Günsan Elektrik, yılın ilk yarısında e-ticaret satışlarını 2020 yılının aynı dönemine göre yüzde 40 artırdı. Bu yıl online sipariş ve operasyon süreçlerini hızlandıran ve pazaryeri entegrasyonunu da tamamlayan Günsan, yılın ikinci yarısında satışlarını artırarak ilerlemeye hedefliyor. Amazon, Trendyol, Hepsiburada, GittiGittivor, n1.com ve Günsan online pazaryerlerinde satışta olan Günsan'ın anahtar priz, grup prizler, aksesuarlar, sigorta kutuları, salt grubu, kauçuk fiş ve prizler ile kablo kategorilerinde toplam 17 bin parçalık ürün portföyü bulunuyor. Önceden alternatif satış kanalı olarak görülen e-ticaret kanallarının pandemi ile birlikte önem kazandığına dikkat çeken Günsan Elektrik Pazarlama Direktörü Alihan Çapan, "Dijital kanal operasyonlarımız fiziksel mağazalarla beraber yürütüyoruz. Artan müşteri taleplerine daha hızlı cevap verebilmek için n11, GittiGittivor ve

Trendyol platformları içerisinde kendi shop in shop sayfalarımızı açtık. Bu alandaki gücümüzü daha da arttırmak için 2021 yılı itibarıyla online sipariş ve operasyon süreçlerimizi daha basit ve hızlı hale getiren pazaryeri entegrasyonumuzu tamamladık. Ürün istiseme, stok, fiyat güncelleme, kargo takibi ve fatura işlemlerimizi tek panelden yönetebilir hale getirdik. Bu sayede online platformlardan gelen tüm siparişler daha hızlı bir şekilde müşterilere ulaştırılıyor" dedi.

■ UYUMSOFT VE IDEASOFT E-DÖNÜŞÜM İŞ BİRLİĞİ

Uyumsoft Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri ile Türkiye'nin e-ticaret altyapı sağlayıcısı IdeaSoft Yazılım arasında, e-dönüşüm çözümlerinde iş birliği anlaşması imzalandı. IdeaSoft müşterileri, e-ticaret yaparken ihtiyaç duydukları e-dönüşüm çözümlerinde (e-fatura, e-arşiv Fatura, e-defter, e-irsaliye ve diğer tüm e-belgeler), Uyumsoft'un sunduğu avantajlı paketlerden faydalanabilecek. Uyumsoft, işletmelerin uçtan uca tüm e-dönüşüm süreçlerini kapsayan bir hizmet veriyor. Gelir Adresi Başarılılığı ve ilgili kurumlar ile entegrasyonu sağlıyor.

■ TRENDYOL'DAN KEP ZORUNLULUĞU

E-ticaret faaliyetinde bulunan şirketlere 2015 yılında KEP adresi zorunluluğu gelmişti. Şimdi ise birçok pazaryeri için KEP adresi zorunluluğu başlamış oldu. Bunlardan bir tanesi de Trendyol. Trendyol üzerinden satış yapmak isteyen markaların artık KEP adresleri olmak zorunda. Trendyol, pazaryerinde satıcı olarak ve almak isteyenlerden KEP adresi edinmelerini ve kendilerine bildirmelerini istiyor. Bu gereklilikte Trendyol ile iş yapmaya devam etmeyen yani sıra KEP'in şirketinizin diğer faaliyetlerindeki faydalarını keşfetmek ve bunlardan yararlanmak için bir fırsat olarak görülebilir.

